

Dôvodová správa
k návrhu všeobecne záväzného nariadenia mesta Košice o poplatku za znečisťovanie
ovzdušia malým zdrojom znečisťovania ovzdušia na území mesta Košice

Všeobecná časť

Na rokovaní Mestského zastupiteľstva v Košiciach dňa 16.12.2013 bolo uznesením č. 798 schválené Všeobecne záväzné nariadenie mesta Košice č. 145 o poplatku za znečisťovanie ovzdušia malým zdrojom znečistenia ovzdušia mesta Košice, (ďalej len „VZN o poplatku za znečisťovanie ovzdušia“) ktoré nadobudlo účinnosť dňa 01.01.2014. Predmetné VZN č. 145 bolo zmenené a doplnené uznesením Mestského zastupiteľstva č. 333/2019 zo dňa 12-13.12.2019, ktoré nadobudlo účinnosť dňa 01.01.2020. Navrhované všeobecne záväzné nariadenie (ďalej len „VZN“) mesta Košice má nahradiť doteraz platné VZN č. 145 o poplatku za znečisťovanie ovzdušia.

Dňa 01.01.2024 nadobudne účinnosť nový zákon z 10. mája 2023 č. 190/2023 Z.z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia (ďalej len „zákon o poplatkoch), ktorý nahradí doposiaľ platný zákon č. 401/1998 Z.z. **Zákon o poplatkoch dáva mestu/obci právomoc rozhodnúť všeobecne záväzným nariadením o zavedení poplatkov.** Keďže poplatok je ekonomickým nástrojom na **riadenie kvality ovzdušia**, predkladáme návrh nového VZN o poplatku za znečisťovanie ovzdušia malým zdrojom znečisťovania ovzdušia na území mesta Košice.

Na vydanie všeobecne záväzného nariadenia je mesto zmocnené ustanovením § 1 písm. b) zákona o poplatkoch. Nariadením budú upravené podrobnosti vo veciach poplatkov a náležitosti oznámenia údajov potrebných pre určenie výšky poplatku za emisie prevádzkovateľom malého zdroja znečisťovania ovzdušia.

Pôsobnosť mesta rozhodovať o poplatku právnickej osoby a fyzickej osoby oprávnenej na podnikanie, ktorá prevádzkuje malý zdroj znečisťovania ovzdušia na území mesta Košice, vyplýva z ustanovenia § 3 ods. 1 zákona o poplatkoch.

V predkladanom návrhu VZN sa vymedzuje okruh prevádzkovateľov malých zdrojov znečisťovania ovzdušia, ktorí budú povinní platiť poplatok za emisie v zmysle princípu „znečisťovateľ platí“, pričom zákon o poplatkoch v prílohe č. 3 taxatívne vymedzuje, pre ktoré malé zdroje znečisťovania ovzdušia je možné zaviesť poplatky a v akej výške. Zároveň sa určuje spôsob výpočtu poplatku za emisie a aj ročný poplatok za emisie.

Ďalej sa v predkladanom návrhu VZN ustanovujú povinnosti prevádzkovateľov malých zdrojov znečisťovania ovzdušia a to oznamovacia povinnosť údajov potrebných pre určenie výšky poplatku za emisie a povinnosť platiť tento poplatok. Oznamovacia povinnosť sa ukladá všetkým prevádzkovateľom malých zdrojov znečisťovania ovzdušia a to k 15. februáru príslušného roka.

Poplatok za emisie sa v súlade so zákonom o poplatkoch nevyrubuje pre prevádzkovateľov malého zdroja znečisťovania ovzdušia, ak výška ročného poplatku je menej ako 100 eur.

V ďalších ustanoveniach VZN sa určujú sankcie pre prevádzkovateľa za nesplnenie oznamovacej povinnosti, možnosti oslobodenia od poplatku za emisie, upravuje sa konanie a samotné rozhodnutie o určení výšky ročného poplatku. Poplatky za emisie a sankcie sú príjmami mesta.

Osobitná časť

K §1

Určuje sa poplatková povinnosť, kto a za akých podmienok platí poplatok za znečisťovanie ovzdušia (ďalej len „poplatok“), stanovuje sa účel VZN, ktorým je upraviť náležitosti oznámenia a ďalšie podrobnosti vo veciach poplatku prevádzkovateľa malého zdroja znečisťovania ovzdušia (ďalej len „MZZO“) na území mesta Košice vrátane vyčlenenia malých zdrojov znečisťovania ovzdušia, ktorým sa poplatok bude vyrubovať a určuje spôsob výpočtu poplatku za znečisťovanie ovzdušia. Definuje sa zdroj znečisťovania ovzdušia, malý zdroj znečisťovania ovzdušia a prevádzkovateľ malého zdroja znečisťovania ovzdušia, pričom sa odkazuje na definície uvedené v zákone č. 146/2023 Z.z o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ochrane ovzdušia“)

K §2

Ustanovujú sa povinnosti prevádzkovateľov MZZO v súlade s § 4 ods. 5 zákona č. 190/2023 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia (ďalej len „zákon“) a to oznamovacia povinnosť údajov potrebných pre určenie výšky poplatku za znečisťovanie ovzdušia MZZO a povinnosť platiť tento poplatok za znečisťovanie ovzdušia. Oznamovacia povinnosť sa ukladá všetkým prevádzkovateľom MZZO na území mesta Košice, ktorí sú uvedení v § 1 ods. 2 písm. c) VZN. Náležitosti oznámenia sú určené na tlačive „Oznámenia údajov potrebných pre určenie výšky poplatku za znečisťovanie ovzdušia na príslušný rok“, ktorého vzor je uvedený v prílohe tohto nariadenia a taktiež je zverejnený na webovom sídle mesta Košice. Údaje pre stanovenie výšky poplatku sa zisťujú podľa predchádzajúceho kalendárneho roku. Zároveň sa navrhuje nevyrubovať poplatok pre prevádzkovateľov MZZO, ak výška ročného poplatku za emisie je menej ako 100 eur.

K §3

Určuje sa postup a spôsob výpočtu poplatku pre stacionárne zariadenia na spaľovanie palív s nainštalovaným súhrnným menovitým tepelným príkonom menším ako 0,3MW podľa množstva spáleného paliva a množstva spotrebovaných organických rozpúšťadiel. Základné poplatky pre jednotlivé malé zdroje znečisťovania ovzdušia sú taxatívne uvedené v Prílohe č. 3 bod B. zákona. Taktiež sú v Prílohe č. 3 pod bodmi C a D určené vzorce výpočtu poplatku za emisie a ročného poplatku za emisie. Tieto údaje, vzorce bolo nutné zmeniť vzhľadom na novú právnu úpravu obsiahnutú v zákone a poplatok za emisie je možné od 01.01.2024 vyberať iba za malé zdroje znečisťovania ovzdušia, ktoré sú uvedené v Prílohe č. 3 bod B. zákona. Určuje sa okruh prevádzkovateľov, ktorí sú oslobodení od platenia poplatku za znečisťovanie ovzdušia.

K §4

V spoločných ustanoveniach sa upravuje postup platenia poplatku pri zániku MZZO. Zároveň sa stanovuje, že poplatok za znečisťovanie ovzdušia a výnosy pokút sú príjmom rozpočtu mesta Košice.

K §5

Zrušuje sa VZN č. 145/2019 o poplatku za znečisťovanie ovzdušia MZZO.

V Košiciach dňa 09. 11. 2023

Spracoval: referát životného prostredia a energetiky MMK